

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Sipka és Társa Ügyvédi Iroda (1132 Budapest, Visegrádi u. 18/b. III./41. szám, ügyintéző: dr. Roczkó Zita ügyvéd) által képviselt I. rendű és II. rendű felpereseknek, a Dr. Kocsis Noémi jogtanácsos által képviselt Magyar Rádió zártkörűen működő részvénytársaság (1088 Budapest, Bródy Sándor u. 5-7. szám) alperes ellen közgyűlési határozat felülvizsgálata iránt indított perében - amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a dr. Újfalvi Annamária ügyvéd (1114 Budapest, Szabolcska u. 16/B.) által képviselt **Magyar Rádió Közalapítvány** (1088 Budapest, Bródy Sándor u. 5-7. szám) beavatkozott - a Fővárosi Bíróság 2006. december 8-án kelt 11.G.41.300/2006/14. számú ítélete ellen a felperesek részéről 16. és 17. sorszám alatt benyújtott fellebbezések folytán meghozta a következő

ítéletet :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 10.000 (Tízezer), és az **Magyar Rádió Közalapítvány** nak 12.000 (Tizenkettőezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság a 11.G.41.3000/2006/14. számú ítéletével az általa helyesen megállapított tényállás alapján a felperesek keresetét elutasította és kötelezte a felpereseket a perköltség megfizetésére.

A felperesek keresetükben a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (új Gt.) 45. § (1) bekezdésére és a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény (Gt.) 47. § (1) bekezdésére hivatkozással kérték az alperesi részvénytársaság részvényesének, a **Magyar Rádió Közalapítvány** kuratóriuma által 2006. július 10-én hozott három határozatának a bírósági felülvizsgálatát és a felülvizsgálat eredményeként azok hatályon kívül helyezését. A **Magyar Rádió Közalapítvány** kuratóriuma a KH 18/2006. (07.10.) határozatával ... az alperes elnökévé választotta, a következő határozattal az elnökválasztás eredményességét

megállapította, továbbá határozatot hozott arról is, hogy a felperesek álláspontja szerint érvénytelennek minősülő szavazólapon szereplő, kétséges szavazatot „igen” szavazatnak fogadja el. A felpereseknek az volt a jogi álláspontja, hogy a rádiózásról és a televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (Rttv.) 59. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a közszolgálati műsorszolgáltató részvénytársaság vonatkozásában a társasági törvényben meghatározott közgyűlési hatáskör gyakorlása a közalapítvány kuratóriumának jogköre, ezért a kuratórium ülése megfelel a részvénytársaság közgyűlésének, a kuratórium határozata pedig a közgyűlés határozatának. A felperesek állítása szerint a kuratórium a jogkörét a kurátorok útján gyakorolja, így az Rttv.-ben szabályozott speciális részvénytársaságnál, a alperes neve-nél a részvényesi jogokat a kurátorok gyakorolják. Ebből következően a felpereseket megilleti a közgyűlési határozat bírósági felülvizsgálata iránti perindítás joga.

Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja szerint az Rttv. 64. §-ának (4) bekezdése rögzíti, hogy az alperesi részvénytársaságnak egy forgalomképtelen részvénye van, és a 64. § (1) bekezdése értelmében az alperes egyszemélyes részvénytársaságként működik. Az Rttv. 65. §-a szerint a közalapítvány, tehát a beavatkozó gyakorolja a részvénytársaság vonatkozásában az alapítói, illetve részvényesi jogokat, így maga a közalapítvány mint jogi személy a részvényes.

Az elsőfokú bíróság a döntése szerint az ügyben a Gt. rendelkezéseit kell alkalmazni. Ennek alapján megállapította, hogy a Gt. 270. §-ának (1) bekezdése szerint egyszemélyes részvénytársaságnál a közgyűlés hatáskörébe tartozó ügyekben a részvényes írásban dönt. Ezzel összhangban áll a Gt. 19. § (4) bekezdésében foglalt szabály, amely szerint egyszemélyes gazdasági társaság esetében taggyűlés (közgyűlés) nem működik. Figyelemmel arra, hogy a részvényes maga a közalapítvány, a Gt. 47. § (1) bekezdése alapján a részvényes kérhetné a társaság szervei által hozott határozatok bírósági felülvizsgálatát, emellett a Gt. 47. § (2) bekezdése a társaság vezető tisztségviselőjét, illetve a felügyelő bizottság tagját jogosítja fel ilyen perindításra. A Gt.-ben meghatározott személyi kör jogosult a gazdasági társaság legfőbb szerve határozatainak bírósági felülvizsgálata iránti per megindítására, de a felperesek nem tartoznak ebbe a személyi körbe, mivel nem minősülnek sem részvényesnek, sem vezető tisztségviselőnek, sem felügyelő bizottsági tagnak. Ebből következően a Pp. 3. § (1) bekezdése alapján nem minősülnek vitában érdekelt félnek. Az elsőfokú bíróság tehát az ítéletét a felperesek perbeli legitimációjának hiányára alapította.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperesek fellebbezést nyújtottak be, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a közgyűlési határozatok hatályon kívül helyezését kérték. Lényegében az elsőfokú eljárásban általuk már előadottakra hivatkoztak. Véleményük szerint az elsőfokú bíróság a helyesen megállapított tényállásból és az idézett jogszabályokból helytelen jogi következtetésre jutott, amikor azt állapította meg, hogy a felpereseknek nincs keresetőségi joga. Álláspontjuk szerint a felperesek keresetőségi joga arra tekintettel állapítható meg, hogy az alperesi részvénytársaság részvényeseinek minősülnek, de nem a fogalom

általános, hanem a speciális értelmében. Az Rttv. ugyanis a részvénytársaság közgyűlése jogainak gyakorlását a kuratóriumra ruházta, erre utal az Rttv. 59. § (1) bekezdésének a) pontja, a 64. § (3) bekezdése és a 65. §-a. E jogszabályi rendelkezések értelmében a közalapítványnak a kuratórium a kezelő szerve, így a közalapítvány által létrehozott alperesi részvénytársaság vonatkozásában a közalapítványt megillető jogokat a kuratórium gyakorolja. A kuratórium a részvényesi jogokat gyakorló testület, tehát a kuratórium tagjai gyakorolják a részvényesi jogokat, és nincs jelentősége annak, hogy az alperesi részvénytársaság egyszemélyes részvénytársaság és egy darab részvénye van. A felperesek kérték, hogy amennyiben a Fővárosi Ítéltábla helybenhagyná az elsőfokú bíróság ítéletét az érdemi részében, akkor a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezést változtassa meg, ugyanis ha a felpereseknek valóban nincs keresetőségi joga, akkor ezt az elsőfokú bíróságnak a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításával kellett volna kifejezésre juttatnia.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperesek perköltségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint helyes és meggyőző az elsőfokú bíróság ítéletének ténybeli és jogi indokolása.

A beavatkozó a fellebbezési ellenkérelmében szintén az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Előadta, hogy az alperes esetében a beavatkozó maga a részvényes. Az a tény, hogy a részvényes a részvényesi döntéseit testületi szerve, a kuratóriuma útján juttatja kifejezésre, a kuratórium egyes tagjait nem teszi részvényessé. A kuratóriumi tagokat azért sem illetik meg a részvényesek jogai és kötelezettségei, mert a kuratórium tagjai nem teljesítettek vagyoni hozzájárulást a részvénytársaság részére, így nem jogosultak osztalékra sem. A kuratórium tagjaira vonatkozó szabályok az Rttv.-ben eltérnek a Gt.-nek a részvényesekre vonatkozó általános szabályaitól, így például a kuratórium tagjai a kuratórium ülésén a közgyűlés hatáskörébe tartozó döntések meghozatala során sem képviseltethetik magukat más személlyel, a részvényesek esetében pedig ilyen tilalom nem áll fenn a Gt.-ben, és a kuratórium tagjaira a Gt.-ben nem ismert összeférhetetlenségi szabályok érvényesülnek. A korábban hatályos Gt. és a jelenleg hatályos új Gt. azonosan szabályozza azt a kérdést, hogy kiket illet meg a közgyűlési határozat bírósági felülvizsgálata iránti perindítási jog, és a felperesek nem tartoznak a jogosultak körébe.

A perköltséggel kapcsolatos fellebbezésre vonatkozóan a beavatkozó a fellebbezési ellenkérelmében előadta, hogy a keresetőségi jog hiánya miatti elutasításról a kialakult bírói gyakorlat szerint a bíróságnak ítélettel kell határoznia, és utalt ebben a körben a BH2001. 388. számú jogesetben foglaltakra.

A fellebbezés megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy az ügyben az új Gt. 336. § (3) bekezdése alapján a korábban hatályos Gt. rendelkezései az irányadók, mivel az alperes a társasági szerződését a támadott közgyűlési határozat

meghozatalával egyidejűleg, a 2006. július 10-i kuratóriumi ülésen módosította. Ezt a jogi álláspontot a felek a fellebbezésükben, illetve a fellebbezési ellenkérelmükben nem vitatták. A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta el.

Az Rttv. 59. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében a közszolgálati műsorszolgáltató részvénytársaság vonatkozásában a kuratórium jogköre a gazdasági társaságokról szóló 1988. évi VI. törvény alapján - az e törvényben foglalt eltérésekkel - a közgyűlés jogainak gyakorlása.

Helytállóan utalt arra az elsőfokú bíróság ítélete, hogy az alperesi részvénytársaság speciális részvénytársaság, mivel az Rttv. a gazdasági társaságokról szóló törvényben foglalt, a részvénytársaság szervezetére, működésére vonatkozó szabályozástól számos eltérő rendelkezést állapít meg. Az Rttv. 65. §-a ugyanis visszautal a Gt. 288 - 300. §-ában meghatározott jogokra, így a két szabályozást összevetve megállapítható, hogy a részvénytársaság közgyűlésének hatáskörébe tartozó döntési jogkörök nem teljes egészében tartoznak a kuratórium hatáskörébe, hanem az Rttv. megosztja azokat a kuratórium és a kuratórium elnöksége között, illetve a kuratórium hatáskörébe utal olyan feladatokat is, amelyek egyébként más, csak a társasági törvény hatálya alatt álló részvénytársaságok esetében az igazgatóság feladatait képezik. Így az Rttv. - az utaló szabályával - a közalapítvány mint részvényes feladatává teszi például a részvénytársaság mérlegének, vagyonkimutatásának és a nyereség felosztására vonatkozó javaslatnak az elkészítését, amelyet egyébként az általános szabályok szerint az igazgatóság készítené a közgyűlés (részvényes) részére.

Az Rttv. 66. §-át megelőző cím „A közgyűlés hatásköre” kifejezést tartalmazza, azonban a 66. § (1) bekezdése a kuratórium hatáskörébe tartozó témákat sorolja fel, a (2) bekezdés pedig a kuratórium elnökségének kizárólagos feladat- és jogkörét nevesíti. Az Rttv. 66. §-a tehát valójában a közalapítvány egyes szerveinek a hatáskörét határozza meg, és e szervek a feladatkörükből adódó, az Rttv.-ben foglalt megosztás szerint hozzák meg a részvényesi jogok gyakorlójának, a közalapítványnak a döntését az alperesi részvénytársaság ügyeiben.

A kuratórium ülése tehát nem minősíthető automatikusan a részvénytársaság közgyűlése ülésének. Abból a tényből, hogy az Rttv. 66. § (1) bekezdésének b) pontja szerint a kuratórium hatáskörébe tartozik a részvénytársaság elnökének megválasztása, nem vonható le az a következtetés, hogy a kuratórium ülése lenne a részvénytársaság közgyűlése, és a kurátorok lennének feljogosítva a részvényesi jogok gyakorlására.

Az Rttv. nemcsak a közgyűlés hatáskörébe tartozó ügyekben való döntésre jogosultak meghatározása során tér el a társasági törvény szabályozásától, hanem a döntéshozatal eljárási rendjére is önálló szabályozást tartalmaz, pl. az alperes elnökének megválasztását illetően is meghatározza a kuratórium eljárásának

szabályait. Ebből is következik, hogy a kuratórium ülése nem azonosítható a részvénytársaság közgyűlésének ülésével.

Helytállóan utal az **Magyar Rádió Közalapítvány** a fellebbezési ellenkérelmében arra is, hogy a társasági törvény a részvényesi minőség megállapításához számos feltételt ír elő, amelyeknek teljesítése esetén van lehetőség a részvényesi jogok gyakorlására (pl. vagyoni hozzájárulás teljesítése, és további példaként említhető, hogy a részvényest be kell jegyezni a részvénykönyvbe ahhoz, hogy a közgyűlésen a részvényesi jogait gyakorolhassa). Abban az esetben, ha az Rttv. a kuratórium egyes tagjait kívánta volna részvényesi jogok gyakorlására feljogosítani, az Rttv-ben szabályozni kellett volna a kuratórium tagjait illetően a részvényesekre vonatkozó Gt-beli szabályozástól való eltéréseket. Az Rttv. 64. § (3) bekezdése értelmében ugyanis az alperesre az Rttv.-ben foglalt eltérésekkel a Gt-nek a részvénytársaságokra vonatkozó szabályait kell megfelelően alkalmazni, ide értve a gazdasági társaságok közös szabályait is. Az Rttv. azonban a kurátorokat illető részvényesi joggyakorlást nem állapít meg.

A fentiekből következően a kuratórium tagjai nem minősülnek a részvénytársaság részvényeseinek, így helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felpereseknek nincs perbeli legitimációja, mert nem tartoznak abba a körbe, akik a Gt. 47.§-a alapján a közgyűlési határozat bírósági felülvizsgálatát kérhetik a bíróságtól.

Az elsőfokú bíróság döntése jogszerű abban is, hogy a perbeli legitimációra vonatkozó döntést ítéleti formában hozta meg. A felperesek ugyanis állították, hogy az alperes részvényesének, a **Magyar Rádió Közalapítvány** kuratóriumának tagjaként őket részvényesi jogok illetik meg, és a kuratórium ülése és határozata az Rttv. szabályai alapján azonos a részvénytársaság közgyűlésével és a közgyűlés határozatával, így kuratórium tagjaként megilleti őket a legfőbb szerv határozatának bírósági felülvizsgálata iránti per megindításának joga. A részvénytársaság legfőbb szerve határozatának bírósági felülvizsgálata iránti per eldöntésére a bíróságnak van hatásköre, és a keresetlenség jog hiánya esetén - eltérően a perbeli jogképesség hiányától - nincs helye a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának, hanem a keresetet érdemben kell elutasítani (a BH2001. 388. számú és a BH1992. 470. számú jogesetek is hasonló álláspontot foglalnak el).

Az elsőfokú bíróság helyesen döntött a felperesek perbeli legitimációjának hiányára alapítottan a felperesek keresetének ítélettel történő elutasításáról.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, és a Pp. 239. §-a értelmében alkalmazandó 78. § (1) bekezdése szerint a pereszes felpereseket kötelezte a másodfokú perköltség viselésére. A Fővárosi Ítéltábla a másodfokú perköltséget a meg nem határozható pertárgyérték figyelembevételével a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése és a Pp. 67. § (2) bekezdése alapján állapította meg az alperest képviselő jogtanácsos és a beavatkozót képviselő ügyvéd munkadíjában

azzal, hogy a beavatkozót képviselő ügyvéd munkadíja az általános forgalmi adót is tartalmazza.

Budapest, 2007. szeptember 12.

. Koday Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

Tamáné dr. Nagy Erzsébet s.k.
előadó bíró

Dr. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:
bírószági tisztviselő